

	Тракийски университет – Стара Загора Стопански факултет		Издание: 1.0
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1 _OD_1.2.1	В сила от: 14.09.2011
	Име на документа Учебна програма		Страница: 1 от 1

УТВЪРЖДАВАМ:

ДЕКАН:
(ДОЦ.Д-Р БЛАГА СТОЙКОВА)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

Дисциплина	РЕГИОНАЛНА ИКОНОМИКА
Научна специалност/Докторска програма	РЕГИОНАЛНО СТОПАНСТВО И РАЗВИТИЕ
Област на висше образование	3.0 Социални, стопански и правни науки
Професионално направление	3.8 Икономика
Статут на дисциплината	X задължителна ☐ избираема ☐ факултативна
Форма	Редовна/Задочна/Свободна
Образователна степен ОНС	Доктор

Обсъдена и приета на заседание на Катедрен съвет	<i>Протокол №146/16.07.2020 г.</i>
Приета на заседание на Комисия по учебната дейност	<i>Протокол №11/20.07.2020 г.</i>
Утвърдена на заседание на Факултетен съвет	<i>Протокол №12/21.07.2020 г.</i>

Стара Загора, 2020 г.

УЧЕБНА ПРОГРАМА

1. ИЗВАДКИ ОТ УЧЕБНИЯ ПЛАН

Код на дисциплината	Редовно обучение					Задочна и редовна форма обучение					Кредити
	Аудиторна		Извънаудиторна		Всичко	Аудиторна		Извънаудиторна		Всичко	
	Лекции	Упражнения Семинари	Учебни практики	Други форми		Лекции	Упражнения Семинари	Учебни практики	Други форми		
Форми на аудиторна работа	30				30	15				15	
Практически занятия											
Семинари		30			30		15			15	
Форми на извънаудиторна работа											
Подготовка за семинар				20	20				35	35	
Самоподготовка за текущ контрол и изпит				45	45				60	60	
Други форми											
ОБЩО	30	30		65	125	15	15		95	125	5.0

2. ВОДЕЩ ДИСЦИПЛИНАТА: проф. д-р Юлияна Иванова Благоева - Яркова

Водещ упражнения/практически занятия/семинари: гл. ас д-р Неделин Марков

3. АНОТАЦИЯ

1. Дисциплината се изучава от докторантите в докторска програма “Регионално стопанство и развитие”. Изискване е преди това да са изучавани “Микроикономика”, “Макроикономика”, “Икономически теории”, “Математика”, „Икономическа социология”, „Политология”.

2. Описание на съдържанието на дисциплината :

В дисциплината се изучават пространствените аспекти на развитие на производителните сили, закономерностите, принципите и факторите, влияещи върху териториалното насочване на производствата, локализацията на икономически субекти и други организации, формирането и развитието на регионалната икономика. В разработената учебна програма за дисциплината “Регионална икономика” в логическа последователност са разгледани следните проблеми:

- Регионална икономика. Теоретични основи. Същност, принципи и задачи.
- Локализационна теория: същност, елементи, задачи
- Локализационни модели от първа и втора група
- Урбанизационни структури и модели
- Теория за регионалния икономически растеж: същност, компоненти и модели.
- Регионална икономическа анализ. Методи и показатели за измерване и анализ

В учебната програма е отделено място и на изучаване на редица актуални проблеми, като взаимозависимост на процесите по формиране, усъвършенстване и развитие на селищата и селищната система, развитието на съвременните форми на стопанска дейност, които въздействат върху отворения характер и пазарната ориентация на регионалната икономика, стимулират създаването на съвременните интернационални пространствени структури. Регионалните аспекти на производствените фактори са тясно свързани и с проблемите на териториалното устройство.

Изучаването на дисциплината се осъществява чрез лекции, упражнения и други активни форми на обучение в т.ч електронни и интерактивни.

Език на преподаване: **български**.

4. СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА (като следва да се отрази хорариума)

4.1. АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ

4.1.1. ЛЕКЦИИ (обособяване по раздели, теми и модули)

№	Тема	Хорариум	
		Редовно	Задочна и свободна форма
1.	Регионална и местна икономика – предмет и същност	2	1
	1.1. Същност на регионалното стопанство. 1.2. Регионалната икономика като наука		
2.	Основни понятия. Регион и райониране	2	1
	2.1. Основни понятия в регионалната икономика 2.2. Основни цели и критерии за райониране 2.3. Същност на понятието регион		
3.	Локализационна теория: същност и елементи	2	1
	3.1. Същност на локализационната теория 3.2. Трансферни разходи и икономии от агломерацията		

	3.3. Видове локализационни модели		
4.	Първа група локализационни модели	3	1.5
	4.1. Основни характеристики 4.2. Ресурсноориентирана и пазарноориентирана локализация – същност и критерии		
5.	Моел на Алфред Вебер	3	1.5
	5.1. Същност и етапи в модела на Вебер 5.2. Модел на Мелвин Грийнхът		
6.	Втора група модели. Модели за пространствен обхват на пазара	3	1.5
	6.1. Модел на Хувър 6.2. Модел на Аугуст Льош 6.3. Модел на Харолд Хотелинг		
7.	Модел за пространствен обхват на дейността на икономически субекти	3	1.5
	7.1. Модел на Йохан фон Тюнен 7.2. Модел на Уилям Алонсо за градска локализация		
8.	Йерархична структура на населените места. Съвременни урбанизационни системи	2	1
	8.1. Теория за централните селища на Кристалер и Льош 8.2. Съвременни урбанизационни структури		
9.	Гравитационни модели. Съвременни локализационни фактори	2	1
	9.1. Основни гравитационни модели 9.2. Видове фактори за локализация на икономически субект		
10.	Регионален икономически растеж. Регионален икономически анализ	2	1
	10.1. Регионален икономически растеж – същност и показатели за измерване 10.2. Регионален икономически анализ – същност и видове методи		
11.	Анализ на структурата на регионаното стопанство	2	1
	11.1. Оценка на специализацията и концентрацията 11.2. Локализационен коефициент 11.3. Анализ на икономическата база		
12.	Фактори за регионалния икономически растеж. Основни теории	2	1
	10.1. Подходът „вход-изход” 10.2. Неокласически модел на растежа 10.3. Усъвършенстван неокласически модел		
13.	Регионална икономическа активност. Показатели за измерване, анализ и планиране.	2	1
	13.1. Определяне на размера на регионалната система и свързаната с нейните граници информационна наличност 13.2. Избор на система от показатели за измерване на икономическата активност на регионалната система		
ОБЩО		30	15

4.1.2. УПРАЖНЕНИЯ

№	Тема	Хорариум	
		Редовна	Задочна и свободна форма
1.	Регионалното стопанство в условията на глобализация и съвременни предизвикателства.	2	1
2.	Локализационна теория: същност, елементи, задачи	2	1
3.	Модел на Вебер и модел на Хувър	2	1
4.	Модел на Льош и Модел на Хотелинг	2	1
5.	Модел на Тюнен за пространственото разпределение на производствени дейности	2	1
6.	Основни течения в съвременните икономически теории за регионално икономика	2	1
7.	Изчисляване на коефициенти за оценка на локализационната среда, обект и субект на локализация по реални данни	1	-
8.	Териториална организация на регионалната икономика	1	1
9.	Контрол на знанията чрез електронни методи на оценка по отношение на локализационните теории и териториалната организация на регионалната икономика	1	-
10.	Показатели за измерване на икономическата активност на регионалната система	1	1
11.	Същност и компоненти на регионалния икономически растеж и неговото измерване	4	2
12.	Подходът „вход-изход” за моделиране на регионалната икономика	2	1
13.	Анализ и оценка за ефективността на регионалната икономика	2	1
	Контрол на знанията чрез електронни методи на оценка по отношение на регионалния икономически растеж, икономическата активност на регионалната икономика, регионалната икономическа ефективност и т.н.	1	-
14.	Регионална икономическа политика на РБългария	1	1
15.	Свободни икономически зони (митнически, режимни, дистрибуционни, информационни) и технопаркове	2	1
15.	Трансгранична интеграция и развитие на регионалната икономика	2	1
ОБЩ О		30	15

Необходимите ресурси за обучение са: мултимедия, компютърно оборудване с интернет-връзка. Особено внимание се обръща на съвременните методи за преподаване като например интерактивна дъска за визуализация на учебния материал

5. ТЕМИ ЗА ИЗПИТА ПО СПЕЦИАЛНОСТТА

1. Регионална и местна икономика – предмет и същност
2. Основни понятия. Регион и райониране
3. Локализационна теория: същност и елементи
4. Първа група локализационни модели. Модел на Алфред Вебер
5. Втора група модели. Модели за пространствен обхват на пазара

6. Модел за пространствен обхват на дейността на икономически субекти - модел на Йохан фон Тюнен. Модел на Август Льош.
7. Йерархична структура на населените места. Съвременни урбанизационни системи
8. Гравитационни модели. Съвременни локализационни фактори
9. Регионален икономически растеж. Регионален икономически анализ
10. Анализ на структурата на регионалното стопанство

5.1. ЛИТЕРАТУРА

ОСНОВНА:

1. ВАСИЛЕВА Л., Г. ВЕЛКОВСКА, А.МАНОЛОВА, 2010, РАЗВИТИЕ НА РЕГИОНАЛНАТА ИКОНОМИКА В УСЛОВИЯТА НА ИНТЕГРАЦИЯ И ГЛОБАЛИЗАЦИЯ, ТРАКИЯ-М, СОФИЯ
2. ГЕНИШКИ М., 2005, РЕГИОНАЛНА ИКОНОМИКА ТРАКИЯ-М, СОФИЯ УНСС
3. ГЕОРГИЕВ, Л., 2010, РЕГИОНАЛНА ИКОНОМИКА, НБУ, СОФИЯ
4. СТОЕНЧЕВА, ЦВ., 2010, РЕГИОНАЛНА ИКОНОМИКА, УИ „СТОПАНСТВО”, УНСС, СОФИЯ
5. ЯРКОВА, Ю., 2014, РЕГИОНАЛНА ИКОНОМИКА, МУЛТИМЕДИЕН УЧЕБНИК, ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
6. CAPELLO, R., 2015, REGIONAL ECONOMICS, ROUTLEDGE, LONDON AND NEW YORK,
7. DINC M., 2015, INTRODUCTION TO REGIONAL ECONOMIC DEVELOPMENT, MAJOR THEORIES AND BASIC ANALYTICAL TOOLSTHE WORLD BANK, DC, US
8. DURANTON, G., J. HENDERSON, W. STRANGE, 2015, HANDBOOK OF REGIONAL AND URBAN ECONOMICS, 1ST EDITION, EBOOK ISBN :9780444595188
9. MCCANN P., 2013, NEW DEVELOPMENTS IN SPATIAL ECONOMICS AND ECONOMIC GEOGRAPHY, THE INTERNATIONAL LIBRARY OF CRITICAL WRITINGS IN ECONOMICS SERIES 278

ДОПЪЛНИТЕЛНА:

1. СТОЕНЧЕВА,ЦВ., РЪКОВОДСТВО ПО РЕГИОНАЛНА ИКОНОМИКА,МАК-Ц,С.,2005 Г.
- 2.ЛАЙПЦИГСКА ХАРТА ЗА УСТОЙЧИВИ ЕВРОПЕЙСКИ ГРАДОВЕ
FILE:///C:/USERS/YARKOVA/DOWNLOADS/_LEIPZIG-CHARTA-ADR-BG1.PDF_PDF
3. ЯРКОВА, Ю., 2012, ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ В БЪЛГАРИЯ, КОНТРАСТ, СТАРА ЗАГОРА
4. THE ANNALS OF REGIONAL SCIENCE
[HTTP://LINK.SPRINGER.COM/JOURNAL/168](http://link.springer.com/journal/168)
5. ARMSTRONH, H. AND J. TAYLOR, 2009, REGIONAL ECONOMICS AND POLICY, BLACKWELL,
6. MCCANN, P., 2001, URBAN AND REGIONAL ECONOMICS. OXFORD, OXFORD UNIVERSITY PRESS OXFORD UNIVERSITY PRESS
7. OECD, REGIONS AT THE GLANCE, PARIS, 2005
8. WALTER ISARD, LOCATION AND SPACE-ECONOMY (CAMBRIDGE, MASS.: THE MIT PRESS, 1956)

6. ПРИДОБИТИ УМЕНИЯ В РЕЗУЛТАТ НА ОБУЧЕНИЕТО

Дисциплината ще даде следните основни знания и умения

- * Прилагане на модели на локализационна теория за избор на оптимално разполагане на икономическите дейности
- * Използване на теоретичните концепции и тяхното адаптиране при оценка на факторите и двигателите на регионалния икономически растеж

* Прилагане на методите на регионалния икономически анализ за определяне структурата на регионалното стопанство и перспективите за формиране на интелигентна специализация

Знанията и уменията по „Регионална икономика” и приложението на регионалния подход имат икономическа актуалност и приложимост във всички сфери и системи на съвременното общество.